

prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău – S. Lazari

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, N. Simciuc și Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Nicolae Craiu și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Catruc Piotr, prin intermediul avocatului Orbu Ștefan, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Catruc Piotr împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Ulanovici Serghei cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2015 în partea admiterii pretențiilor și s-a emis în partea dată hotărâre nouă de respingere a pretențiilor

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2015 Catruc Piotr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Ulanovici Serghei cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea cererii de chemare în judecată Catruc Piotr a indicat că prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoria Centru mun. Chișinău Sergiu Bularu din 12 iulie 2014, s-a dispus Procuraturii sect. Centru mun. Chișinău examinarea plângerii petiționarului adresată procurorului sect. Centru mun. Chișinău la 17 februarie 2014 și plângerii petiționarului adresată organului de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Centru la 24 februarie 2014 cu întreprinderea măsurilor de rigoare.

A indicat că încheierea menționată a devenit irevocabilă conform art. 313 alin. (6) Codul de procedură penală, însă nu a fost executată până în prezent, fapt ce denotă că i s-a încălcat dreptul său garantat de art. 6 §1 din Convenție, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil.

Susține că acest drept ar fi iluzoriu, dacă sistemul de drept al unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți.

Consideră că prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a încheierii judecătorului de instrucție, i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 100 000 lei.

Catruc Piotr cere încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de executare a încheierii judecătorului de instrucție din cadrul

Judecătoria Centru mun. Chișinău Sergiu Bularu din 12 iulie 2014, prin care s-a dispus Procuraturii sect. Centru mun. Chișinău examinarea plângerii petiționarului adresată procurorului sect. Centru mun. Chișinău la 17 februarie 2014 și plângerii petiționarului adresată organului de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Centru la 24 februarie 2014 cu întreprinderea măsurilor de rigoare (f.d. 1-3).

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Catruc Piotr.

S-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești definitive și s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției suma de 5 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat, în rest pretențiile fiind respinse (f.d. 53-55).

Ministerul Justiției a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2015, iar la 13 ianuarie 2017 reprezentantul Nasu Andrei a declarat apel motivat împotriva aceleași hotărâri (f.d. 59, 77-80).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 martie 2017 a admis apelul declarat de Ministerul Justiției.

A casat parțial hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2015 în partea admiterii pretențiilor și a emis în această parte hotărâre nouă prin care a respins pretențiile lui Catruc Piotr ca fiind neîntemeiate (f.d. 92-97).

La 23 iunie 2017 avocatul Orbu Ștefan, împuternicit prin mandatul din 24 iunie 2015 (f.d. 28), a declarat în interesele lui Catruc Piotr recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs avocatul Orbu Ștefan a indicat că de la 12 iulie 2014 până în prezent încheierea judecătorului de instrucție nu a fost executată și nu a fost luată nici o soluție pe marginea acestei decizii.

A mai indicat că instanța de apel eronat a constatat că termenul de neexecutare este rezonabil, fiind mai mic de un an de zile, or, perioada neexecutării încheierii este de trei ani și depășește termenul rezonabil stabilit în practica națională, cât și în jurisprudența Curții de la Strasbourg.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de avocatul Orbu Ștefan în interesele lui Catruc Piotr în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, audiind raportul verbal al judecătorului raportor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 437 alin (3) Codul de procedură civilă, în cazul când recursul este declarat prin reprezentant, la cererea de recurs se anexează și documentul, legalizat în modul stabilit, care atestă împuternicirile acestuia dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (1) și (2) Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură cu modificările și completările ulterioare, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

La materialele pricinii este anexat mandatul din 24 iunie 2015 eliberat de avocatul Orbu Ștefan, în care este indicat că acesta se împuternicește de Catruc Piotr să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată (f.d. 28).

Conform pct. 6 alin. (2) lit. a), a¹), b) și pct. 8 Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, în redacția Hotărârii nr. 931 din 12 noiembrie 2014, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: pe verso se înserează împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul “Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Contrar acestei norme de drept citate, mandatul eliberat la 24 iunie 2015 nu este semnat de Catruc Piotr sau de avocatul Orbu Ștefan în condițiile stabilite de lege.

Articolul 81 Codul de procedură civilă prevede că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a strămuta pricina la o judecată arbitrală, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Așadar, dreptul de a ataca hotărârea judecătorească urmează a fi prevăzut expres în mandatul avocatului sub sancțiunea nulității.

Mandatul anexat la materialele pricinii nu corespunde exigențelor legale, deoarece nu este înserată nici o împuternicire a avocatului, inclusiv că avocatul Orbu Ștefan este investit cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească.

Un alt mandat care ar corespunde exigențelor stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, în redacția Hotărârii nr. 931 din 12 noiembrie 2014, la materialele pricinii nu este.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Orbu Ștefan în interesele lui Catruc Piotr este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare și urmează a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Curtea Constituțională în hotărârea nr. 3 din 10 februarie 2011 a constatat că în garantarea dreptului fiecărei persoane la apărare și la asistență juridică calificată, statul promovează politicile care asigură această garanție, instituind pârghiile prin care asistența juridică calificată în instanțele judecătorești să fie asigurată de către avocați.

Instituirea restricțiilor asupra reprezentării judiciare nu contravine normelor constituționale și celor internaționale, precum și regulilor generale ale unei societăți democratice.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că recursul declarat de avocatul Orbu Ștefan în interesele lui Catruc Piotr este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. c) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Catruc Piotr, prin intermediul avocatului Orbu Ștefan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Nicolae Craiu

Luiza Gafton